

II. За вода.

Цонка се едва момее. Сега се бързо издига. По хубост равна тя няма. Руса ѝ коса — коприна, сините очи — маниста, алени бузи — багрило...

И Цонка рано подрани. Кжщи помете, раздигна. Двори разчисти, подреди. Руса си коса оплете... В градинка мала прескочи. От здравец китка накити, кждри си коси набоди. Бърже се в кжщи завърна. Че грабна крива кобилица — с бели менци ковани. Натам се право запжти, натам на извор бисерен.

Шумно се движи тжлпата, кжршно се вие хорото, люлката скжрца, премята... Цонка си вода налива, бисерни сжлзи пролива. Тжлпата не си поглежда, на люлка не се подрежда — до хоро не ѝ е сега... Мжка ѝ лежи в душата, не ѝ се хоро играе...

На война татко изпрати. Всеки се върна, завърна, татко ѝ тамо остана. Лани си братче изгуби... Сега е майка на оджр. Цял месец лежи, не става. Болестта ѝ не се познава, церове да ѝ намерят, на крака да я подигнат. Затуй е Цонка жаловна, жаловна още плачовна на свети ден Гергйовден.

Цонка си вода налива и си лицето попржсква. Росни се капки разливат по коса руса коприна, по бузи али багрило. Сжс сжлзи те се размясват — Цонкини жалби те скриват...

III. За здраве.

Мало и голямо там иде, Цонка за дѹма се връща. Право си в кжщи отеде. Менците сложи не сложи, над оджр стройна застана. Сегна кжм коса, пресегна, китка си здравец улови, че я в менците потопа. Па я издигна, надигна, майчино лице ороси, сребжрни коси попржска и жално милно говори:

„Днеска е, майко, Гергйовден. Сжс здравец здраве ти нося, водата болка ще смие. Я стани, майко, я стани — очи си морни отвори! Мало и голямо там иде — на люлка ще се люлее, на хоро ще се завие, на извор ще се омие. Само ний, майце, само ний кжщата трябва да пазим, с хората да се не месим — сироти сетни да бждем, сиротски сжзли да леем...“